

Lovforslag nr. L 8. Fremsat den 7. oktober 1986 af justitsministeren (Ninn-Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om køb på kredit

§ 1

I lov nr. 275 af 9. juni 1982, jfr. lovbe-
kendtgørelse nr. 585 af 1. september 1986
foretages følgende ændringer:

1. I § 8 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Justitsministeren kan i det om-
fang, det betinges af prisudviklingen, ændre
beløbsangivelsen i *stk. 1.*«.

2. I § 18, 1. pkt. ændres »20 pct.« til: »30
pct.«.

3. I § 32 indsættes efter nr. 3 som nyt num-
mer:

»4) Hvorledes gælden skal betales.«.

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

4. Efter § 35 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 4 a

Særlige kreditvilkår i forbrugerkøb

§ 35 a. I forbrugerkøb, der ikke sker i
henhold til en kontoaftale, og hvor kontant-
prisen overstiger 2.000 kr., må sælgeren kun
indgå en aftale, hvorefter

- 1) denne ved overgivelsen af det købte til
køberen skal være fyldstgjort for mindst
30 pct. af kontantprisen, og
- 2) kreditkøbsprisen skal betales inden 3 år
fra aftalens indgåelse.

Stk. 2. *Stk. 1* gælder ikke ved salg af bog-
værker under udgivelse.

Stk. 3. Justitsministeren kan i det omfang,
det betinges af prisudviklingen, ændre be-
løbsangivelsen i *stk. 1.*

§ 35 b. Bestemmelsen i § 35 a finder også
anvendelse på en aftale, der er betegnet som
lejekontrakt, eller hvorefter betaling i øvrigt
fremtræder som vederlag for brug af tingen,
hvis det må antages at have været meningen,
at modtageren af tingen skal blive ejer af
denne.

§ 35 c. En sælger eller en tredjemand, som
nævnt i § 3, må kun indgå eller anvende en
kontoaftale om forbrugerkøb, hvorefter kø-
beren hver måned for den foregående perio-
de skal betale mindst 5 pct. af saldoen ved
periodens begyndelse og 30 pct. af kontant-
prisen af salgsgenstande over 2.000 kr., der
er købt i perioden.

Stk. 2. En periode, som nævnt i *stk. 1*, må
højst være af 1 måneds varighed.

Stk. 3. *Stk. 1* gælder ikke, hvis køberen
ifølge kontoaftalen er forpligtet til at betale
kontantprisen senest 3 måneder efter salg-
genstandens levering.

Stk. 4. Justitsministeren kan i det omfang,
det betinges af prisudviklingen, ændre be-
løbsangivelsen i *stk. 1.*«.

5. § 40, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Med bøde straffes endvidere den,
der gør sig skyldig i grov eller oftere gentag-
gen overtrædelse af § 8 og § 32, samt i grov
eller gentagen overtrædelse af § 35 a, § 35 b
jfr. § 35 a og § 35 c.«.

§ 2

Lovforslaget kan stadfæstes straks efter vedtagelsen.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter kundgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på aftaler

om køb, der indgås efter dens ikrafttræden.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget er et af elementerne i regeringens initiativer til fremme af opsparingen og nedbringelse af gældsætningen, som omtalt i statsministerens åbningsredegørelse til folketinget den 7. oktober 1986.

Begrænsninger af det lånefinansierede forbrug søges opnået ved at ændre kreditkøbslovens bestemmelser om kredit til forbrugere på to hovedpunkter: Indførelse af et generelt krav om udbetaling på 30 pct., og maksimering af kredittiden til 3 år. Reguleringen af kreditvilkårene vedrører dog kun aftaler, hvor salgsgenstandens kontantpris overstiger 2.000 kr. For så vidt angår kontokøb foreslås det, at kontoaftaler skal indgås på nærmere angivne afdragsvilkår, der sikrer, at gælden på en konto altid afdrages, og særligt at løsøregenstande over 2.000 kr. i det væsentlige vil blive betalt på samme måde, som det der foreslås for almindeligt kreditkøb.

Under hensyn til, at de ændringer, der ønskes gennemført i kreditkøbsloven således først og fremmest har karakter af offentligretlig regulering, er der ikke knyttet almindelige civile retsvirkninger til manglende overholdelse af bestemmelserne i kapitel 4 a. Heraf følger f.eks., at fogeden ikke er udelukket fra at anvende sin beføjelse efter kreditkøbslovens § 16, uanset at ejendomsforbeholdet ikke er gyldigt på grund af lav udbetaling. Kontrollen med overholdelse af disse bestemmelser udøves af forbrugerombudsmanden, der i medfør af markedsføringsloven vil kunne få nedlagt forbud mod markedsføring af kreditter, der ikke overholder bestemmelserne i kapitel 4 a.

2. Ved lov nr. 275 af 9. juni 1982 om køb på kredit opretholdtes afbetalingslovens mindsteudbetalingskrav i forbruger køb med ejendomsforbehold. Det er herefter et krav for ejendomsforbeholdets gyldighed, at sælgeren har modtaget mindst 20 pct. af kontantprisen, før genstanden overgives til køberen. Der er derimod ikke i loven et generelt krav om, at forbrugeren i forbindelse med almindelige kreditkøb skal erlægge en udbetaling. Kreditkøbs-

loven indeholder endvidere ikke begrænsninger af kredittidens længde eller bestemmelser om afdragsvilkår ved kontokøb. Begrænsning af løbetiden søges efter gældende ret opnået med reglen om, at sælger som alt overvejende hovedregel alene kan søge sig fyldestgjort ved tilbagetagelse af det solgte.

3. Lovforslaget tager alene sigte på at begrænse forbrugeren adgang til køb på kredit. Erhvervsdrivendes kreditaftaler berøres således ikke af lovforslaget. Definitionen i lovens § 4 fastlægger, hvorvidt der er tale om et forbruger køb.

For så vidt angår kreditkøb, der ikke foretages på konto, foreslås begrænsningen af det lånefinansierede privatforbrug gennemført ved at indføre et krav om udbetaling på mindst 30 pct. Dette krav vedrører ikke kun køb med ejendomsforbehold, men også almindelige kreditkøb. Endvidere foreslås kredittiden begrænset til højst 3 år. Disse krav gælder kun for salg af genstande, hvis kontantpris overstiger 2.000 kr.

Endvidere foreslås det, at gælden ifølge en kontoaftale altid skal nedbringes med 5 pct. om måneden. Reglen suppleres med en bestemmelse om, at køber ved køb af genstande, hvis kontantpris overstiger 2.000 kr., tillige skal betale mindst 30 pct. af kontantprisen i forbindelse med de almindelige afdrag på kontoen.

Bortset fra, at udbetalingskravet i forbindelse med kreditkøb med ejendomsforbehold generelt sættes op til 30 pct., og at kontokøb mindst skal afdrages med 5 pct., berøres mindre kreditkøb ikke af lovforslaget.

4. Lovforslaget skønnes ikke at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser af væsentlig betydning for det offentlige.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1

Reglen i § 8, stk. 3, giver adgang til administrativt at ajourføre beløbsgrænsen i stk. 1. Bestemmelsen svarer til § 17, stk. 3, og en tilsvarende bestemmelse var medtaget i det oprindelige lovforslag til

F.t.l. vedr. køb på kredit

kreditkøbsloven, men udgik utilsigtet under folketingsbehandlingen.

Til § 1, nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i § 18 kan sælgeren kun gyldigt betinge sig ejendomsforbehold til det solgte, hvis forbrugeren har præsteret mindst 20 pct. af kontantprisen. Det foreslås, at mindsteudbetalingen sættes op til 30 pct. Den gældende særbestemmelse ved køb af bøger vil ikke blive berørt.

Til § 1, nr. 3

Ændringen medfører, at kreditor i almindelighed skal oplyse forbrugeren om de afdragsvilkår, der gælder for kontoen.

*Til § 1, nr. 4**Til § 35 a*

Det foreslås i § 35 a, stk. 1, nr. 1, at sælgeren i forbindelse med kreditkøb skal have modtaget mindst 30 pct. af kontantprisen. Dette gælder dog ikke ved kreditkøb af genstande, hvis kontantpris ikke overstiger 2.000 kr., idet det ikke er fundet nødvendigt og ønskeligt at lade små kreditkøb være omfattet af et sådant krav.

Under hensyn til de særlige retsvirkninger, der er knyttet til køb med ejendomsforbehold, vil dette indebære, at mindsteudbetalingen efter § 18 allerede skal erlægges, hvis kreditkøbsprisen overstiger 1.000 kr. Justitsministeriet har ikke fundet det nødvendigt at ændre denne beløbsgrænse.

Det foreslås i stk. 1, nr. 2, at almindelige kreditaftaler skal være afdraget inden 3 år efter aftalens indgåelse. Det er kreditkøbsprisen, jfr. § 8, stk. 1, nr. 1, der skal afdrages over højst 3 år. Bestemmelsen gælder ligesom bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, ikke forbrugerkøb, der foretages i henhold til en kontoaftale, eller hvor kontantprisen ikke overstiger 2.000 kr.

Uanset maksimering af kredittiden gælder forbrugerbeskyttelsesreglen i § 14 fortsat. Herefter skal forbrugeren misligholdelse af sin betalingsforpligtelse være af et vist omfang, før kreditor kan gøre særlige misligholdelsesbeføjelser gældende. Bestemmelsen afskærer endvidere ikke kreditor fra efterfølgende at indrømme forbrugeren henstand med betaling af et eller flere afdrag eller i øvrigt fra i tilfælde af aktuel misligholdelse at ændre afviklingsvilkårene, også selvom det medfører, at den faktiske afviklingstid overstiger 3 år.

7 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

Efter stk. 2 gælder den maksimale kredittid ikke i forbindelse med salg af et samlet bogværk under udgivelse. I forbindelse med bogværker bestående af et større antal bind, der produceres og leveres til køberen ofte over flere år, er kredittidens længde som udgangspunkt betinget af udgivelsesperiodens længde snarere end forbrugeren betalingssevne. På denne baggrund er det fundet nødvendigt at undtage bogværker fra reglen i stk. 1. Reglen omfatter kun bogværker og ikke i almindelighed salg af bøger eller løbende udgivelser af bøger, eller tidsskrifter, hvis omtrentlige omfang ikke er fastlagt på forhånd. Undtagelsen for bogværker i stk. 2 er snævrere end undtagelsen fra udbetalingskravet for bøger i § 18, idet denne regel omfatter bogsalg som helhed.

Som nævnt under de almindelige bemærkninger, vil manglende overholdelse af bestemmelserne i § 35 a, stk. 1, ikke medføre aftalens ugyldighed.

Til § 35 b

Princippet i bestemmelsen svarer til kreditkøbslovens § 2, stk. 2, og den praksis, der har udviklet sig omkring denne bestemmelse, vil således kunne finde tilsvarende anvendelse. Bestemmelsen er medtaget for at undgå, at kravet om en mindsteudbetaling og en maksimal kredittid omgås ved at give aftalen form af en lejekontrakt eller lignende.

Til § 35 c

Efter den gældende kreditkøbslov findes der ingen bestemmelser om afdragsvilkår i forbindelse med kontokøb.

Bestemmelsen i § 35 c, stk. 1, medfører, at en sælger eller den tredjemand, der opretter en kontoaftale med forbrugeren, kun må indgå eller anvende en sådan aftale, hvis der er fastsat nærmere angivne vilkår om afdrag på kontoen.

Det følger af bestemmelsen, at køberen hver måned altid skal betale et beløb, der svarer til mindst 5 pct. af saldoen ved periodens begyndelse. I de tilfælde, hvor forbrugeren, i løbet af den periode kontoudtoget vedrører, køber genstande med en kontantpris på over 2.000 kr., skal køberen tillige efter kontoaftalen betale mindst 30 pct. af summen af disse køb. Hermed opnås det, at køb af større salgsgenstande på konto afdrages på nogenlunde samme måde, som det der er fastsat i § 35 a om kreditkøb.

Som nævnt under de almindelige bemærkninger, vil et kontokøb indgået i strid med disse bestemmelser ikke medføre civilretlig ugyldighed.

I *stk. 2* er det fastsat, at det i en aftale ikke må bestemmes, at varigheden af den enkelte periode overstiger en måned. Parterne kan således selv bestemme, hvornår i måneden en periode skal begynde og slutte.

Efter kreditkøbsloven er der også tale om kontokøb i tilfælde, hvor kontoaftalen kun indebærer en ganske kortvarig betalingsudsættelse. Det er fundet hensigtsmæssigt i *stk. 3* at undtage de kontoaftaler, der primært tjener betalingsformidlingsformål, idet disse aftaler allerede i dag opfylder afdragsbetingelsen.

I *stk. 4* gives der adgang til administrativt at ajourføre beløbsgrænserne i *stk. 1*. En tilsvarende adgang findes i § 17, *stk. 3*, og lovforslagets § 1, nr. 1.

Til § 1, nr. 5

Forslaget tilsigter at sanktionere overtrædelse af de nye bestemmelser i § 35 a og § 35 c med bødestraf. Det er en betingelse for at pålægge straf, at der er tale om grov eller gentagen overtrædelse. For så vidt angår køberens henholdsvis skyldnerens foreligger der en såkaldt nødvendig medvirken, således at køberens/skyldnerens medvirken til overtrædelse ikke er strafbar.

Efter bestemmelsen i § 35 c kan såvel den tredjemand f.eks. en kontoring, der indgår en kontoaftale, som ikke opfylder vilkårene i bestemmelsen, som den sælger, der anvender en sådan kontoaftale, straffes.

Endvidere vil forbrugerombudsmanden i medfør af reglerne i markedsføringsloven kunne nedlægge forbud mod markedsføring af kredit, der ikke overholder bestemmelserne i kapitel 4 a.

Til § 3, stk. 2

Efter bestemmelsen finder loven anvendelse på aftaler om køb, der indgås efter lovens ikrafttræden. Dette gælder også de køb, der indgås i henhold til en kontoaftale. Det betyder bl.a., at de 5 pct. der skal afdrages efter § 35 c, *stk. 1*, første gang skal beregnes af de aftaler om køb, der indgås efter lovens ikrafttræden. Endvidere vil de aftaler om køb af løsørengsstande med en kontantpris over 2.000 kr., der indgås efter lovens ikrafttræden, skulle afdrages med de fastsatte 30 pct.

Det følger endvidere af loven, at der efter lovens ikrafttræden kun må anvendes kontoaftaler, der opfylder lovens krav. Eksisterende kontoaftaler må derfor snarest muligt ændres eller suppleres, således at de kommer i overensstemmelse med loven.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov nr. 275 af 9. juni 1982 om køb på kredit, jfr. lovbekendtgørelse nr. 585 af 1. september 1986 foretages følgende ændringer:

1. I § 8 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Justitsministeren kan i det omfang, det betinges af prisudviklingen, ændre beløbsangivelsen i *stk. 1.*«.

§ 8. I forbruger køb, som ikke sker i henhold til en kontoaftale, skal sælgeren, hvis kreditkøbsprisen overstiger 1000 kr., ved aftalens indgåelse oplyse:

- 1) *Kontantprisen*: den pris, for hvilken tingen ved aftalens indgåelse kunne være købt mod kontant betaling hos sælgeren.
- 2) *Udbetalingen*: det beløb, som køberen skal betale, inden det købte overgives.
- 3) *Kreditomkostningerne angivet som et beløb*: summen af alle renter og andre tillæg til kontantprisen, som køberen skal betale.
- 4) *Kreditkøbsprisen*: summen af kontantprisen og kreditomkostningerne.
- 5) *De enkelte ydelser, disses antal og forfaldstid*.

Stk. 2. Oplysningerne i *stk. 1* skal gives i købekontrakten eller et andet dokument, hvoraf køberen får overgivet en genpart.

2. I § 18, 1. pkt. ændres »20 pct.« til: »30 pct.«.

§ 18. I forbrugskøb kan ejendomsret eller tilbagetagelsesret kun forbeholdes, såfremt sælgeren ved overgivelsen af det købte til køberen er fyldstgjort for mindst 20 pct. af kontantprisen. Ved salg af bøger er det dog tilstrækkeligt, at sælgeren, inden nogen del af det købte overgives til køberen, er fyldst-

gjort for et beløb svarende til det største beløb, der efter aftalen forfalder inden for en måned.

3. I § 32 indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Hvorledes gælden skal betales.«.

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

§ 32. Betinges der efter en kontoaftale om forbruger køb vederlag for kreditten, skal kreditor skriftligt i kontoaftalen eller et andet dokument, hvoraf køberen (kontohaveren) får overgivet en genpart, ved aftalens indgåelse oplyse:

- 1) Det eventuelle gebyr for oprettelse af kontoen.
- 2) Det eventuelle højeste beløb, som det samlede køb på kontoen må andrage (kreditrammen).
- 3) De nærmere regler og betingelser for pålæg af kreditomkostninger samt beregningsmåden for sådanne omkostninger, herunder den nominelle årlige rente, hvis en periodisk rente anvendes.
- 4) Hvor ofte køberen vil modtage kontoudtog.

4. Efter § 35 indsættes et nyt kapitel.

5. § 40, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Med bøde straffes endvidere den, der gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af § 8 og § 32, samt i grov eller gentagen overtrædelse af § 35 a, § 35 b, jfr. § 35 a og § 35 c.«.

§ 40. Den, der overtræder § 12, *stk. 2*, straffes med bøde.

Stk. 2. Med bøde straffes endvidere den, der gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af § 8 og § 32.

Stk. 3. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af § 36, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.

Stk. 4. Er overtrædelsen begået af et aktie-

selskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.